

УДК 343.102:343.132

Хазарі Муса-огли Танривердієв
детектив Національного антикорупційного бюро України

ПОЧАТОК ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ЩОДО НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

З перших років незалежності України одним з пріоритетів реформи кримінальної юстиції в Україні вважається послідовна демократизація, лібералізація кримінального процесуального законодавства, спрямована на забезпечення верховенства закону, надійний захист прав і свобод особи. Важливим етапом розвитку кримінального судочинства, пов'язаним з переосмисленням його теоретичних основ, був перехід від кримінального процесу «радянського» зразка до європейських стандартів судочинства [1, с. 160].

Відповідно до ч. 1 ст. 214 КПК України, слідчий, прокурор невідкладно, але не пізніше ніж через 24 години після подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення або після самостійного виявлення ним з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, зобов'язаний внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – ЄРДР) і розпочати розслідування [2]. З моменту внесення відомостей до ЄРДР розпочинається досудове розслідування. При цьому, ст. 214 КПК України [3] та Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань передбачається порядок внесення відомостей до ЄРДР (2016) [4], зокрема до такого реєстру вносяться такі відомості: дату надходження заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення або виявлення з іншого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення; прізвище, ім'я, по батькові (найменування) потерпілого або заявника; інше джерело, з якого виявлені обставини, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення; короткий виклад обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, наведених потерпілим, заявником чи виявлених з іншого джерела; попередня правова кваліфікація кримінального правопорушення з зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність; прізвище, ім'я, по батькові та посада службової особи, яка внесла відомості до реєстру, а також слідчого, прокурора, який вніс відомості до реєстру та/або розпочав досудове розслідування; інші обставини, передбачені положенням про ЄРДР (ч. 5 ст. 214 КПК України). Фактично, інші обставини встановлюються під час досудового розслідування і відповідно вносяться до ЄРДР (оголошення підозри, застосування запобіжних заходів, оголошення в розшук тощо).

У той же час, відповідно до ч. 1 ст. 482-2 КПК України, відомості, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення народним депутатом України, вносяться до ЄРДР Генеральним прокурором (особою, що виконує обов'язки Генерального прокурора) у порядку встановленому КПК [3]. Таким чином, початок досудового розслідування кримінальних правопорушень стосовно народних депутатів України, не вирізняється специфікою, тому відбувається в загальному порядку, однак зумовлений своєрідністю предмету безпосереднього злочинного посягання, способами його вчинення, високою латентністю, що обумовлена, у тому числі різноманітними способами приховування злочину.

Слід зазначити, що наведене не узгоджується із концептуальними засадами початку досудового розслідування, визначеними ст. 214 КПК України. Як впливає з наведеного, принципове значення щодо внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР має саме невідкладність такого внесення та початок здійснення розслідування, а не суб'єкт внесення таких відомостей. У свою чергу визначення Генерального прокурора як особи, уповноваженої на прийняття та реєстрацію заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, на практиці може негативно вплинути на швидкість та ефективність початку досудового розслідування.

Слідча практика засвідчує, що інформація, одержувана правоохоронними органами на початковому етапі, є неконкретизованою та обмеженою, тому здебільшого немає підстав для початку кримінального провадження відносно саме народного депутата України, оскільки не з'ясовано, чи справді ним вчинене кримінальне правопорушення. Провадження може бути розпочато лише тоді, коли є достатні дані, які вказують на ознаки складу кримінального правопорушення, причому достатність даних оцінюють у кожному конкретному випадку за внутрішнім переконанням слідчого.

Проведений аналіз матеріалів кримінальних проваджень дав можливість зробити висновок, що на початку досудового розслідування даної категорії правопорушень у діяльності слідчих виникає низка проблемних питань, що негативно позначається на ефективності початку досудового розслідування, результативності розслідування, законності та обґрунтованості рішень, які приймаються

слідчим, у зв'язку з чим виникає потреба у дослідженні проблемних питань підстав та процесуального порядку внесення відомостей до ЄРДР.

За рішенням керівника органу (підрозділу) поліції або особи, яка виконує його обов'язки, відомості про виявлене кримінальне правопорушення уповноважена службова особа реєструє в ІТС ПНП (журналі ЄО в разі тимчасової відсутності технічних можливостей унесення таких відомостей до ІТС ПНП) та невідкладно, але не пізніше 24 годин реєстрації передаються:

до органу досудового розслідування для внесення відповідних відомостей до ЄРДР або передавання цих відомостей до органів (підрозділів) поліції нижчого рівня та їх внесення до ЄРДР;

у міжрегіональних територіальних органах поліції та їх територіальних (відокремлених) підрозділах – до органів (підрозділів) поліції, на території обслуговування яких сталася така подія, для прийняття відповідних рішень та внесення до ЄРДР.

Механізм внесення до ЄРДР відомостей про кримінальне правопорушення спрямований на фіксацію обставин, що свідчать про вчинення кримінального правопорушення, незалежно від того, ким він був вчинений. Обов'язок слідчого, прокурора внести такі відомості до ЄРДР носить безальтернативний характер, а на момент внесення до ЄРДР відомостей реєстратору можуть бути ще невідомі особливості правового статусу суб'єкта вчинення кримінального правопорушення. Таким чином, як зауважує С. В. Свириденко, ця процедура передусім покликана забезпечити фіксацію відомостей про факт вчинення протиправних дій (бездіяльності), що містять або можуть містити ознаки кримінального правопорушення [5, с. 8]. Такий підхід є цілком виправданим з позиції забезпечення засади законності, публічності, рівності усіх перед законом і судом, невідворотності кримінальної відповідальності. Тобто сама реєстрація факту вчинення кримінального правопорушення має бути безумовною, адже в іншому разі відбувається порушення вимог ст. 214 КПК України.

Що стосується строків внесення до ЄРДР відомостей, то слідчий, прокурор зобов'язаний зробити це невідкладно, але не пізніше 24 годин після подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення або після самостійного виявлення ним з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення [3].

Однією з найістотніших вимог, що висувається до рішення про початок досудового розслідування, є його своєчасність. Її додержання в кожному конкретному випадку наближає початок розслідування до моменту вчинення кримінального правопорушення, розгляду провадження в суді та покарання винуватого. Несвоечасне

прийняття рішення про початок досудового розслідування надає можливість зацікавленим особам приховати сліди кримінального правопорушення та перешкоджати встановленню істини [6, с. 82]. Зазначене об'єктивно пов'язано з тим, що з часом обстановка на місці події, сліди кримінального правопорушення під дією погодних умов, унаслідок впливу діяльності людей зникають або знищуються, а відтак розслідування втрачає важливі докази. Крім того, існує велика вірогідність того, що свідки можуть забути малозначні для них обставини, пов'язані з подією кримінального правопорушення, а також самі докази через різні об'єктивні причини не можуть бути використані (смерть свідка, виїзд тощо). До суб'єктивних чинників належить передусім умисна діяльність правопорушників, спрямована на знищення та приховування слідів вчиненого діяння, предметів, здобутих незаконним шляхом [7, с. 235].

Своечасність початку досудового розслідування зумовлює іншу важливу вимогу, що висувається до кожного процесуального рішення – його правильність (законність та обґрунтованість). Адже помилка, допущена на початковому етапі досудового розслідування, може призвести до необґрунтованого арешту, притягнення до кримінальної відповідальності невинуватої особи або до залишення особи, що вчинила злочин, без покарання. Наслідки таких помилок ставали в деяких випадках підставою для початку кримінального переслідування посадових осіб слідства за ст. 372 («Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності») КК України.

Таким чином, сьогодні ліквідовано порушення кримінальної справи як стадії кримінального процесу. Даний крок спрямований на те, щоб посилювати гарантії прав заявників і забезпечити своєчасне реагування правоохоронних органів на факт (факти) вчинення правопорушення (правопорушень).

Щодо нашого предмету дослідження, то варто зазначити, у разі не встановлення суб'єкта вчинення злочину, до ЄРДР вносяться відомості на загальних підставах, тобто слідчий, прокурор, інша службова особа, уповноважена на прийняття та реєстрацію заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, зобов'язані прийняти та зареєструвати таку заяву чи повідомлення. У разі встановлення суб'єкта вчинення кримінального правопорушення – народного депутата України, Генеральний прокурор України вносить відомості в ЄРДР до кримінального провадження, яке вже розпочате за фактом вчинення кримінального правопорушення саме народним депутатом України і своєю постановою направляє матеріали кримінального провадження до Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) та органів Державного бюро розслідувань (ДБР).

Скасування стадії порушення кримінальної справи унеможливило проведення перевірки за заявою чи повідомленням про кримінальне правопорушення, а для громадянина, відповідно до ч. 1 ст. 303 КПК України, оскаржити в суді розпочате проти нього кримінальне провадження у зв'язку з відсутністю у нього документа, який можна оскаржити. У зв'язку з цим, вважаємо, що передбачена ст. 214 КПК України відмова від стадії порушення кримінальної справи у вітчизняній правовій дійсності значно погіршує правовий захист особи, щодо якої проводиться розслідування, та позбавляє її можливості оскаржувати безпідставне відкриття проти неї кримінального переслідування. Доцільним вбачається й законодавче удосконалення механізму реалізації способів перевірки за заявами і повідомленнями про кримінальні правопорушення з урахуванням відповідного досвіду деяких країн пострадянського простору, у КПК яких передбачено вичерпний перелік видів перевірочних дій з розгляду заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення

Тому положення КПК України в частині початку досудового розслідування потребує перегляду. Як вважають О. А. Вакулік, С. Є. Абламський, Д. В. Сімонович існує необхідність фіксації у процесуальній формі моменту, з якого починається досудове розслідування, шляхом винесення постанови про початок досудового розслідування або про відсутність підстав для його початку, яка може бути оскаржена у встановленому законом порядку, що передбачає також необхідність відповідного доповнення ч. 1 ст. 303 КПК України [8, с. 14; 9, с. 32; 10, с. 101].

Отже, рішенню уповноважених службових осіб про початок кримінального провадження має бути надана процесуальна форма – винесена відповідна постанова. Лише після цього відомості про кримінальне правопорушення можуть бути внесені до ЄРДР. В іншому разі, особи, права та законні інтереси яких порушені безпідставним кримінальним переслідуванням, позбавлені можливості звернутись до суду з цього приводу з метою поновлення порушеного права [9]. З цього питання Т. К. Рябініна та Я. П. Ряполова також переконані, що відсутність спеціального рішення про початок кримінального провадження може негативно позначитися на строках розслідування (безпідставне затягування), обґрунтованості проведення слідчих (розшукових) дій, а також ускладнить контроль з боку потерпілого за перебігом розслідування, захист ним своїх прав та інтересів. До того ж відсутність формального початку провадження унеможливорює оскарження факту його порушення [11, с. 131].

Підсумовуючи вищевикладене, пропонуємо ч. 1 ст. 214 КПК України доповнити таким положенням «... обставин, що можуть свідчити про

вчинення кримінального правопорушення, зобов'язаний винести постанову про початок кримінального провадження, внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань та розпочати розслідування».

Відповідно до ч. 6 ст. 36 КПК України забороняється доручати здійснення досудового розслідування кримінального правопорушення за підозрою народного депутата України іншим органам досудового розслідування, окрім НАБУ та органів ДБР відповідно до їх підслідності визначеної КПК України.

Така пропозиція, по-перше, певним чином дублює чинні положення КПК України. Зокрема, прокурор, здійснюючи нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, уповноважений: доручати органу досудового розслідування проведення досудового розслідування; доручати слідчому, органу досудового розслідування проведення у встановлений прокурором строк слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій, інших процесуальних дій або давати вказівки щодо їх проведення чи брати участь у них, а в необхідних випадках – особисто проводити слідчі (розшукові) та процесуальні дії в порядку, визначеному цим Кодексом (п. п. 3, 4 ч. 2 ст. 36 КПК України).

У свою чергу, ст. 216 КПК визначає підслідність – якісну ознаку процесу досудового розслідування, закріплену у кримінальному процесуальному законодавстві, за якою визначається конкретний слідчий підрозділ, компетентний здійснювати дізнання та досудове слідство за кримінальними правопорушеннями [12, с. 535]. При цьому у ч. 4 ст. 216 КПК встановлена персональна підслідність, яка передбачає, що досудове розслідування злочинів, вчинених народним депутатом України, здійснюють слідчі органів державного бюро розслідувань, крім випадків, коли досудове розслідування цих злочинів віднесено до підслідності Національного антикорупційного бюро України згідно з частиною п'ятою цієї статті. Детективи Національного антикорупційного бюро України здійснюють досудове розслідування злочинів, у разі вчинення їх народним депутатом України, передбачених ст. 191, 206-2, 209, 210, 211, 354 (стосовно працівників юридичних осіб публічного права), 364, 366-1, 368, 368-2, 369, 369-2, 410 КК України.

По-друге, Генеральний прокурор, керівник регіональної прокуратури, їх перші заступники та заступники своєю вмотивованою постановою мають право доручити здійснення досудового розслідування будь-якого кримінального правопорушення іншому органу досудового розслідування, у тому числі слідчому підрозділу вищого рівня в межах одного органу, у разі неефективного досудового розслідування (абз. 1 ч. 5 ст. 36 КПК). Ви-

няток становлять кримінальні правопорушення, віднесені до підслідності Національного антикорупційного бюро України.

Тобто, абз. 2 ч. 5 ст. 36 КПК, яким встановлюється заборона доручати здійснення досудового розслідування кримінального правопорушення за підозрою народного депутата України іншим органам досудового розслідування, окрім НАБУ та ДБР, не узгоджується з положеннями абз. 1 ч. 5 ст. 36 КПК, які передбачають можливість доручити здійснення досудового розслідування будь-якого кримінального правопорушення іншому органу досудового розслідування, за винятком кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності НАБУ. Слід зазначити, що наведену норму з огляду на предмет регулювання слід було б розмістити у ст. 216 КПК України, що регламентує підслідність органів досудового розслідування.

Водночас, що стосується здійснення досудового розслідування кримінального правопорушення, вчиненого народним депутатом України, центральним апаратом ДБР, то таке положення не узгоджується із ч. 4 ст. 216 КПК України, що визначає підслідність слідчих органів ДБР. Крім того, згідно з ч. 1 ст. 218 КПК України досудове розслідування здійснюється слідчим того органу досудового розслідування, до юрисдикції якого віднесено місце вчинення кримінального правопорушення. Відповідно до ч. 4 ст. 9 закону України «Про Державне бюро розслідувань» (2015) [13] для забезпечення виконання завдань ДБР утворюються його територіальні управління. Отже у випадку вчинення народним депутатом України злочину поза межами юрисдикції центрального апарату Державного бюро розслідувань, таке розслідування здійснюватиметься його відповідним територіальним управлінням.

Таким чином, доходимо до висновку, що трансформація механізму початку досудового розслідування стала однією з найбільш обговорюваних питань серед науковців та практиків з моменту представлення ще проекту нині чинного КПК. І не дивно, тому що запропоновані новації, викладені у ст. 214 КПК України, по суті виключили рішення слідчого, прокурора про початок досудового розслідування з переліку процесуальних, а відтак, по-перше, створили умови для зниження вимог до їх законності та обґрунтованості, а, по-друге, виключили можливість оскарження їх підстав в порядку, визначеному главою 26 КПК України. Внесення до ЄРДР відомостей про кримінальні правопорушення, вчинені досліджуваною категорією осіб, здійснюється на тих же підставах і у тому ж порядку, що й внесення відомостей про кримінальні правопорушення, вчинені іншими особами, незалежно від специфіки їх правового статусу. Такий підхід вважаємо цілком виправданим, оскільки раніше існуюча недоторканність не повинна бути аб-

солютною, а мати певні межі, особливо якщо мова йде про вчинення суспільно-небезпечного діяння як кримінальне правопорушення.

Також доцільно надати можливість внесення до ЄРДР відомостей, що свідчать про вчинення народним депутатом України кримінального правопорушення, не тільки Генеральним прокурором (виконувачем обов'язки Генерального прокурора), але й керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури та керівниками НАБУ та ДБР. У зв'язку з чим ч. 1 ст. 482-2 КПК України викласти у такій редакції: «1. Відомості, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення народним депутатом України, вносяться до Єдиного реєстру досудових розслідувань Генеральним прокурором (особою, що виконує обов'язки Генерального прокурора), керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури та керівниками Національного антикорупційного бюро України чи Державного бюро розслідувань у порядку, встановленому цим Кодексом».

Відсутність в положеннях КПК України окремих додаткових умов щодо внесення до ЄРДР відомостей про кримінальні правопорушення, вчинені народними депутатами України, свідчить про те, що усі особи є рівними перед законом. Тому й незалежно від особливостей правового статусу особи кожне протиправне діяння, ким би воно не було вчинене, тягне за собою юридичну відповідальність. Єдиною підставою внесення до ЄРДР відомостей є наявність даних, що свідчать чи можуть свідчити про факт вчинення кримінального правопорушення. З іншої сторони, такий підхід до початку досудового розслідування створює можливість тиску з боку правоохоронних органів на зазначену категорію посадових осіб. Справа у тому, що для внесення до ЄРДР відомостей достатньо лише того, щоб у заяві або повідомленні бути викладені обставини, що свідчать про ознаки кримінального правопорушення. При цьому, законом не передбачено можливість оскарження факту внесення до ЄРДР відомостей. Більш того, особа, щодо якої внесено до ЄРДР відомості, фактично не має чіткого правового статусу, оскільки вона не є підозрюваною, про що свідчать вимоги ст. 42 КПК України. Вносячи до ЄРДР відомості, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, Генеральний прокурор (особа, що виконує обов'язки Генерального прокурора) обов'язково повинен пам'ятати про необхідність зазначення всіх складових елементів злочину, зокрема і його суб'єкта, адже від цього залежить визначення конкретної підслідності органу, який буде здійснювати досудове розслідування. У той же час, здійснення досудового розслідування уповноваженим органом досудового розслідування є вкрай важливим для визнання допустимими доказів, зібраних у такому кримінальному провадженні.

Література

1. Вакулік О. А. Реформування кримінального процесуального законодавства в частині регламентації початку досудового розслідування. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 4 (89). С. 160–167.

2. Герасимов И. Ф. Этапы раскрытия преступлений. *Следственные ситуации раскрытия преступлений*. 1975. Вып. 41. С. 7.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

4. Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань: наказ Генеральної прокуратури України від 06 квіт. 2016 р. № 139. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0680-16>.

5. Свириденко С. В. Досудове розслідування у кримінальному провадженні щодо осіб, які користуються недоторканістю: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність». Київ, 2018. 20 с.

6. Тертишник В. М. Уголовный процесс. Харьков: РИФ «АРСИС, ЛСД», 1997. 482 с.

7. Кримінальний процес України: підручник / авт. кол.: М. М. Михеєнко, В. Т. Нор, В. П. Шибіко. Київ, 1999. 639 с.

8. Абрамський С. Є. Окремі питання захисту прав та законних інтересів особи на початку досудового розслідування. *Застосування положень КПК України: проблеми та шляхи їх вирішення*: збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (до 3-ї річниці КПК України). Ірпінь: Видавництво Національного університету ДПС, 2015. С. 14–15.

9. Вакулік О. А., Азаров Ю. І. Початок досудового розслідування у кримінальному провадженні: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 184 с.

10. Сімонович Д. В. Доктринальні засади структури та системності кримінального процесу України: стадії та окремі провадження: монографія. Харків: В справі, 2016. 443 с.

11. Рябинина Т. К., Ряполова Я. П. Негативные последствия упразднения стадии возбуждения уголовного дела. *Кримінальне провадження: новації процесуальної теорії та криміналістичної практики*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Сімферополь, Алушта, 18–19 квіт. 2013 р.) / відп. ред. М. А. Михайлов, Т. В. Омельченко; Тавр. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. Сімферополь: ДАЙП, 2013. С. 130–132.

12. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. Т. 1 / О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, Є. П. Бурдоль та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. Харків: Право, 2013. 768 с.

13. Про Державне бюро розслідувань: Закон від 12 листоп. 2015 р. № 794-VIII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>

Анотація

Танривердієв Хазарі Муса-огли. Початок досудового розслідування у кримінальних провадженнях щодо народних депутатів України. – Стаття.

У статті зазначено, що з моменту прийняття КПК України 2012 року запроваджено концептуально новий порядок початку досудового розслідування – внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань

відомостей, що свідчать про вчинення кримінального правопорушення. Акцентовано увагу на тому, що початок досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо народних депутатів України, не вирізняється специфікою, тому відбувається в загальному порядку. Автором зазначено, що такий підхід є цілком виправданим з позиції забезпечення засади законності, публічності, рівності усіх перед законом і судом, невідворотності кримінальної відповідальності. Тобто сама реєстрація факту вчинення кримінального правопорушення має бути безумовною, адже в іншому разі відбудеться порушення вимог ст. 214 КПК України.

Ключові слова: народний депутат України, досудове розслідування, кримінальне провадження, Єдиний реєстр досудових розслідувань, процесуальний порядок.

Аннотация

Танривердиев Хазаре Муса-оглы. Начало досудебного расследования в уголовном производстве в отношении народных депутатов Украины. – Статья.

В статье указано, что с момента принятия УПК Украины в 2012 году введен концептуально новый порядок начала досудебного расследования – внесение в Единый реестр досудебных расследований сведений, свидетельствующих о совершении уголовного преступления. Акцентируется внимание на том, что начало досудебного расследования в уголовном производстве в отношении народных депутатов Украины, не отличается спецификой, поэтому происходит в общем порядке. Автором отмечено, что такой подход является вполне оправданным с точки зрения обеспечения основы законности, публичности, равенства всех перед законом и судом, неотвратимости уголовной ответственности. То есть сама регистрация факта совершения уголовного преступления должно быть безусловным, ведь в противном случае произойдет нарушение требований ст. 214 УПК Украины.

Ключевые слова: народный депутат Украины, досудебное расследование, уголовное производство, Единый реестр досудебных расследований, процессуальный порядок.

Summary

Tanriverdiyev Khazara Musa-oglu. Beginning of pre-trial investigation in criminal proceedings against people's deputies of Ukraine. – Article.

The article states that since the adoption of the CPC of Ukraine in 2012, a conceptually new procedure for initiating pre-trial investigations has been introduced – entering information into the Unified Register of Pre-trial Investigations that indicates the commission of a criminal offense. Emphasis is placed on the fact that the beginning of the pre-trial investigation in criminal proceedings against people's deputies of Ukraine is not specific, so it takes place in the general order. The author noted that such an approach is quite justified from the standpoint of ensuring the principles of legality, publicity, equality of all before the law and the court, the inevitability of criminal liability. That is, the registration of the fact of committing a criminal offense must be unconditional, because otherwise there will be a violation of Art. 214 of the Criminal Procedure Code of Ukraine.

Key words: People's Deputy of Ukraine, pre-trial investigation, criminal proceedings, Unified Register of pre-trial investigations, procedural order.